

Biologi

Delprov C

Årskurs

6

Elevens namn och klass/grupp

1

Texten här nedanför handlar om bränslen. Fyll i luckorna så att texten blir korrekt.

Välj ord/uttryck från den gula rutan.

Vissa ord/uttryck kan vara med flera gånger och vissa kanske inte är med alls.

Skriv ett ord/uttryck i varje lucka.

växter och djur   ozon   ved   stenkol och olja   syre   koldioxid   fjärrvärme

Fossila bränslen som till exempel ..... ,
kommer från ..... som har varit döda i flera tusen år.
När man eldar med fossila bränslen släpps det ut ..... som
samlas i atmosfären. Detta kan ge problem för oss människor för det påverkar klimatet.

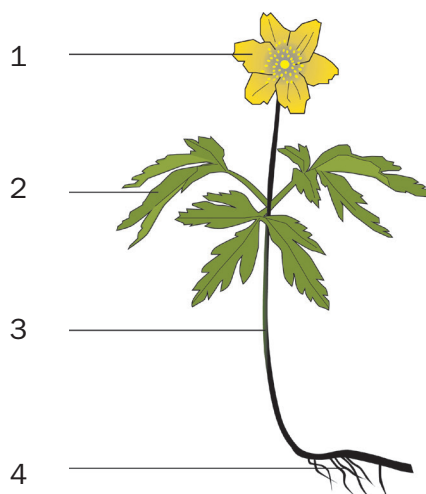
Biobränslen som till exempel ..... , kommer från levande växter
och ger inte detta problem. Det beror på att växterna tar upp .....
från atmosfären när de lever och växer.

--	--	--

2

Bilden visar en gulsippa som blommar.
Fyra av växtens delar är numrerade.

I tabellen här nedanför skall du skriva
namn på varje del och vilken uppgift
den har i växten.

Nummer	Namn på del	Delens uppgift
1		
2		
3		
4		

--	--	--

3

Äppelodlare har märkt att det blir fler äpplen om det finns mycket bin och humlor.
Vilken är den bästa förklaringen till att bin och humlor kan bidra till att det blir fler äpplen?

Markera **ett** alternativ.

Bin och humlor äter ogräsfrön så det blir mindre ogräs.	☐
Bin och humlor hjälper äppelträden med pollineringen.	☐
Bin och humlor äter bladlöss och andra skadeinsekter.	☐
Bin och humlor håller rent så att äppelträden inte blir sjuka.	☐

4

Det finns många fördelar med regelbunden fysisk träning.
Markera för varje påstående om det är sant eller falskt.

	sant	falskt
Fysisk träning hjälper till att förhindra sjukdomar i hjärta och blodomlopp.	☐	☐
Fysisk träning hindrar att virus tar sig in i kroppen.	☐	☐
Fysisk träning leder till en hälsosam diet.	☐	☐
Fysisk träning hjälper mot övervikt.	☐	☐

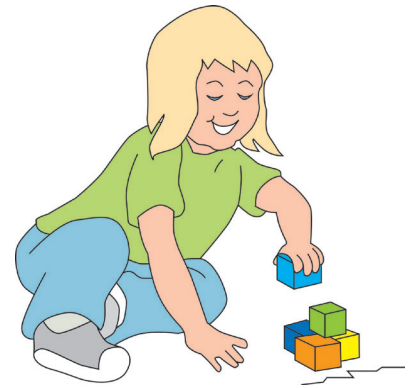

5

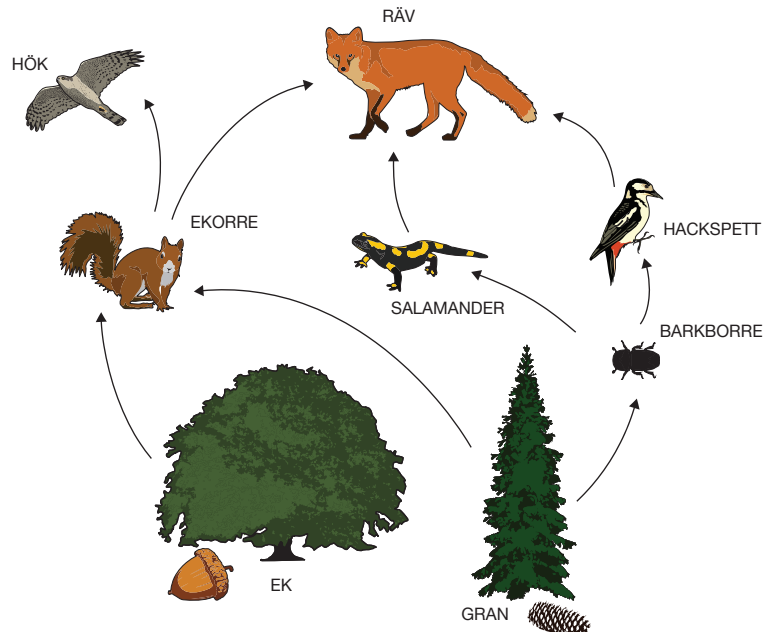
Harriet växer två centimeter på en månad.
För att växa är det viktigt att Harriet äter
mat som innehåller kalcium.

Vad används kalcium till i kroppen?

.....
.....

6

Bilden visar en näringsväv i en svensk skog.
Pilarna går **från** det som äts **till** den som äter.
Näringsväven visar till exempel att salamandrar äts av rävar.

Använd informationen i näringsväven för att svara på frågorna nedan.

a) Ge **ett** exempel på en organism i denna näringsväv som **bara** äter **växter**.

.....

b) Ett år drabbades ekorrarna av en sjukdom som gjorde att många av dem dog.
När antalet ekorrar minskade så ledde det också till att antalet salamandrar minskade.

Hur kommer det sig att antalet salamandrar minskade?
Förklara med hjälp av näringsväven.

.....
.....
.....
.....

Forskare har upptäckt att det ofta finns djur som syrsor, fladdermöss och ormar i underjordiska grottor, men **aldrig** några växter med gröna blad.

Förklara varför växter med gröna blad **inte** kan leva och växa i underjordiska grottor.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--

Mia har sorterat de nio djuren här nedanför i två olika grupper:

Djur med ryggrad och **Djur utan ryggrad**.

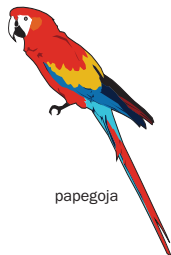
Men det har blivit **två** fel.

kräfta

daggmask

papegoja

huggorm

gorilla

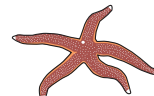
abborre

fluga

snigel

sjöstjärna

Djur med ryggrad enligt Mia	Djur utan ryggrad enligt Mia
gorilla	snigel
papegoja	husfluga
daggmask	sjöstjärna
abborre	huggorm
	kräfta

De två djur som Mia har placerat fel är:

.....

--	--	--

9

Fyll i vilken djurart som hör till vilken djurgrupp. Skriv **en** djurart på varje rad. Välj bland djurarterna i den gula rutan.

Djurgrupp	Djurart
<i>Insekter</i>	
<i>Däggdjur</i>	
<i>Fåglar</i>	
<i>Groddjur</i>	
<i>Kräldjur</i>	

- vanlig padda*
- korsspindel*
- sandödla*
- flodpärlmussla*
- blåval*
- citronfjäril*
- struts*
- daggmask*

10

När larver äter upp bladen på ett träd säger man att trädet har blivit utsatt för ett larvangrepp. Larvangreppet leder till att också **andra djur och växter** än larverna och lövträdet påverkas!

a) Förklara hur något djur eller någon växt kan få det **bättre** på grund av larvangreppet.

.....

.....

.....

.....

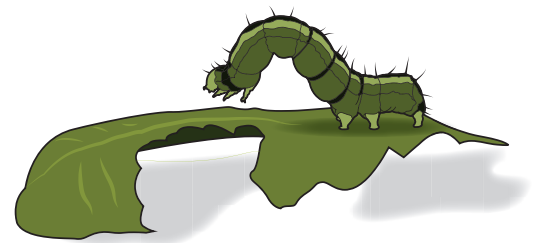
b) Förklara hur något djur eller någon växt kan få det **sämre** på grund av larvangreppet.

.....

.....

.....

.....

11

Växter är mycket viktiga i naturen. Förklara varför växter är viktiga.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

12

Spindlar är rovdjur som anses vara nyttiga av många odlare.

Speciellt de som odlar ekologiskt brukar tala om att spindlar är nyttiga och viktiga för en bra skörd.

Vilken är den bästa förklaringen till att spindlar kan bidra till större skördar?

Markera **ett** alternativ.

Spindlar äter ogräsfrön så det blir mindre ogräs.

Spindlar tillför näring till jorden.

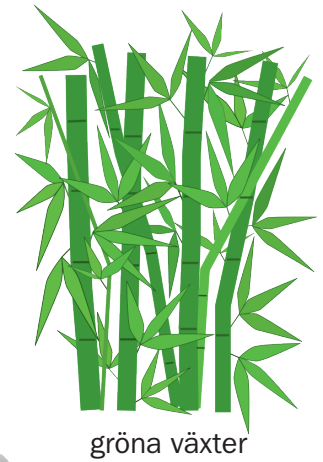
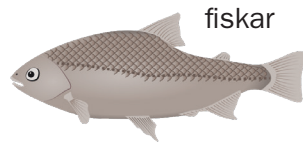
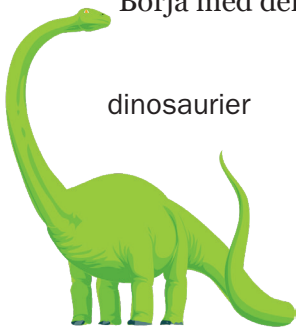
Spindlar äter bladlöss och andra skadeinsekter.

Spindlar är giftiga så fåglar äter inte av säden där det finns många spindlar.

Livet på jorden har utvecklats under nästan 4 miljarder år.

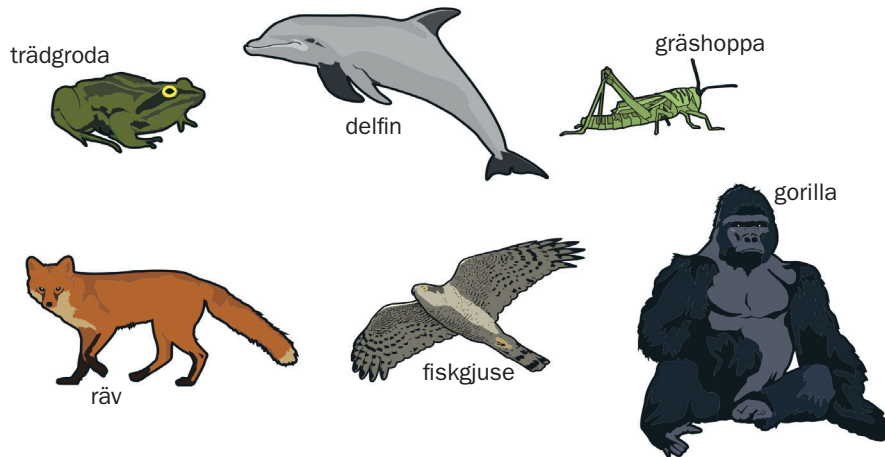
Ordna livsformerna nedan i den tidsordning de uppkom på jorden.
Börja med den livsform som uppkom först.

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....

Titta på bilderna nedanför.
Vilka djur förökar sig genom att lägga ägg?.

	lägger ägg	lägger inte ägg
trädgroda	☐	☐
delfin	☐	☐
gräshoppa	☐	☐
räv	☐	☐
fiskgjuse	☐	☐
gorilla	☐	☐

15

En grön trädgroda lever i regnskogen.
Förklara hur grodans gröna färg kan hjälpa
den att överleva.

.....

.....

.....

.....

.....

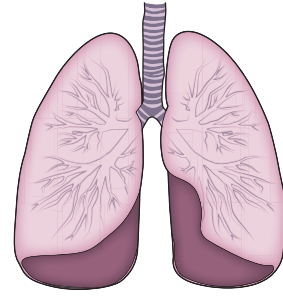
.....

16

I luften som du andas ut finns det **mindre syre** och **mer koldioxid** än i luften som du andas in.

Beskriv vad det är som sker i kroppen som orsakar detta.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

--	--	--

Vad är sant och falskt om blodet i människans kropp?

Markera sant eller falskt för varje påstående.

	sant	falskt
Blodet finns bara i blodkärlen.	☐	☐
Blodet når inte alla kroppsdelar.	☐	☐
Blodet transporterar syre från lungorna.	☐	☐
Blodet består mest av vatten.	☐	☐
Blodet transporterar näringsämnen från tarmarna.	☐	☐
Blodet passerar hjärtat dubbelt så ofta som det passerar lungorna.	☐	☐

a) Beskriv en kroppsförändring som sker hos **både flickor och pojkar** i puberteten.

.....
.....

b) Beskriv en kroppsförändring som sker i **en flickkropp** i puberteten.

.....
.....

c) Beskriv en kroppsförändring som sker i **en pojk kropp** i puberteten.

.....
.....

**GÖTEBORGS
UNIVERSITET**

Institutionen för didaktik och pedagogisk profession

Högskolan
Kristianstad

Sektionen för lärande och miljö

MALMÖ HÖGSKOLA

Fakulteten för lärande och samhälle